

Moció del Grup Municipal Alternativa d'Unitat Popular per tal d'incrementar les eines per a la convivència ciutadana: protocol d'actuació i formació per a la policia local

En els darrers temps —i en especial davant la crisi econòmica, la crisi de les fronteres europees en referència a persones refugiades i immigrades, i la crisi social i sanitària provocada per la pandèmia de la Covid-19— tant els col·lectius i moviments socials, com els mitjans de comunicació, es fan ressò i denuncien un augment d'actituds públiques, accions i delictes relacionats amb el racisme i la xenofòbia, així com també amb les violències masclistes (com la misogínia i l'homofòbia) i el feixisme.

Tot plegat passa a incrementar la llarga llista de delictes i agressions contra els drets humans i condiciona la vida de les persones i la seva possibilitat de circular de forma lliure i segura pels carrers de Rubí.

En el cas del racisme i la xenofòbia cal tenir molt en compte els discursos d'odi que es difonen des de partits d'ultradreta i alguns mitjans de comunicació que fomenten la por de la població considerada autòctona davant de "l'altre", al que es pot arribar a percebre com un risc per a la seguretat. Aquests discursos també estan promovent actituds violentes davant les identitats i orientacions sexuals menys normatives: les notícies de brutals pallisses contra persones homosexuals en són un exemple, però també altres gestos més quotidians d'exclusió o repulsa social (insults, desprecis, etc.).

La Policia Local és un dels cossos de seguretat de l'administració pública que té un contacte més directe amb aquest tipus de situacions, tant en la via pública com en situacions de denúncies particulars. Per aquest motiu han de ser garants de la màxima protecció dels drets de les persones i, sobretot, no incórrer en cap de les seves possibles vulneracions.

A la vegada, el gruix de la tasca de seguretat duta a terme per la Policia Local, d'acord amb la demanda que se'n fa des de la ciutadania, se centra en el patrutllatge preventiu i **dissuasori**, malgrat que el gruix penal de delictes són furts o bé delictes contra el patrimoni (i en la majoria de casos, per situacions de necessitat).

La tasca de les policies locals està derivant cada cop més a ser un calaix de sastre per a intervenir en situacions d'exclusió social que, en ocasions, deriven en conflicte veïnal. Aquesta deriva és una sobrecàrrega important del treball dels i les agents de la Policia Local que a més genera situacions de frustració davant la impossibilitat de resoldre situacions que, en el fons, no tenen a veure amb la seguretat ciutadana.

Les policies locals són el principal agent per a intervenir en la seguretat i ordre als carrers i també en l'espai privat, fet que suposa actuar en situacions que poc tenen a veure sovint amb les competències professionals: crisis de salut mental, persones sense llar que són assenyalades per altres ciutadanes, etc. **I és que** la policia és el cos de professionals que estan disponibles les 24h del dia, 365 dies a l'any, i acaben intervenint en situacions en les que el que caldria és una educadora social, una metgessa, etcètera.

A això cal afegir que el paper de vigilància de la població per aconseguir l'acompliment de la distància social i els confinaments va suposar una sobrecàrrega ja no només de treball,

sinó emocional, als agents de la nostra ciutat. L'actual difusió d'una percepció social d'increment de la inseguretat i el delictes s'afegeix a la pressió sobre el cos de seguretat local viscut el 2020.

Tot plegat suposa que les policies locals de les diferents poblacions, i molt especialment d'aquelles com Rubí, on no hi ha encara una dotació suficient de personal, hagin d'intervenir en situacions de tensió o conflicte amb una sobrecàrrega d'estrès afegida. Aquest fet pot arribar a dificultar que es produeixi una intervenció proporcionada i adequada. A més, tot sovint els i les agents de les policies locals no han rebut formació suficient per a contribuir en la desescalada dels conflictes davant les agressions o els delictes.

Per tal de millorar tant la seguretat com la seva percepció, cal repensar de forma global les polítiques de cohesió social, actuar sobre la pobresa i els mecanismes d'exclusió social, sobre les màfies, etc. Però més enllà d'intervenir sobre les causes del delictes o la violència, podem intervenir també per a fer suport als i les agents de la Policia Local, d'incrementar la formació i d'establir protocols d'actuació en determinades circumstàncies. A l'Alternativa entenem que el cos de la Policia Local ha de ser el primer interessat en dotar-se de la formació i els mecanismes necessaris per tal d'assegurar una major efectivitat i transparència davant la ciutadania, i una reducció de l'estrès generat al mateix cos en les seves intervencions.

Per tot això proposem al Ple de l'Ajuntament de Rubí l'adopció dels següents **ACORDS**,
ES PROPOSA,

PRIMER. Organitzar cursos formatius d'assistència obligatòria per a totes les escales de funcionaris de la Policia Local, ja siguin implementats directament des de l'Ajuntament de Rubí o a través de l'Escola de Policia de Catalunya. La temàtica d'aquests cursos versarà almenys sobre:

- a. Drets humans, especialment respecte a les situacions de pobresa i exclusió, com ara els desnonaments, el sensellarisme, el treball sexual, les toxicomanies, la salut mental i altres factors que entren en joc en situacions en què intervingui el cos d'agents de la policia local.
- b. Delictes d'odi i discriminació; i sobre el fet migratori.
- c. Violències masclistes
- d. Garantia dels drets de persones lesbianes, gais, bisexuals, trans, intersex o altres, i per a eradicar la LGTBfòbia.
- e. Formació sobre els protocols dictats pels organismes internacionals de prevenció de la tortura, com el relator especial de Nacions Unides i les recomanacions emeses pel Síndic de Greuges de Catalunya, amb l'aprovació d'un codi ètic i la instal·lació de mecanismes de control intern, com ara les videocàmeres.
- f. Eines per a una intervenció policial que prioritzi la desescalada de situacions de conflicte i la mediació pacífica (tenint present que no hi ha relació d'igualtat entre persona agressora i víctima, així com elements de justícia restaurativa).

SEGON. Implementar un protocol per revisar les actuacions policials que les persones que viuen a Rubí (tinguin o no els drets de ciutadania reconeguts) consideren lesives pel seus drets. Per a això, caldrà que el protocol depengui d'un organisme extern a la pròpia policia local —com pot ser la Sindicatura de Greuges de Rubí per assegurar-ne la seva imparcialitat i transparència.